

חוקן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) ilco@dafyom.daff@

חולין דף כב.

תורים ובני יונה, מתי הם כשרים לקרבן ומתי הם פסולים?

תורים	כשהם קטנים - לא התחלו נוצותיהם להצהיב	בינונים - התחלו נוצותיהם להצהיב	גדולים
בני יונה	כשרים ¹	פסולים	פסולים
תורים	פסולים	פסולים	כשרים - כשיזהיבו נוצותיהם

חולין דף כב:

"האומר הרי עלי עולה מן התורים או מן בני היונה - והביא תחילת הציהוב שבה ושבה" (בעיא דר' זירא), מה הדין? [תוד"ה והביא].

לצד ש"תחילת הציהוב" הוא ספק גדול ספק קטן	לענין לצאת ידי נדרו	האם מותר להקריבם?
לצד ש"תחילת הציהוב" הוא בריה אחרת	לא יצא	אי אפשר
לצד ש"תחילת הציהוב" הוא ספק גדול ספק קטן	יצא ²	לתוס': אי אפשר ליש מפרשים: בבמה מותר ³

האם אצטריך קרא למעוטי ספיקא? [תוד"ה אצטריך].

בספק שלא ידוע מה היה ופעמים כך ופעמים כך ⁵	כשבא הכתוב למעט בתורת ודאי ⁴	כשבא הכתוב למעט בתורת ספק
בספק שאפשר לבררו - בכל הספקות שבמין זה	איצטריך	לא איצטריך
בספק שלא ידוע מה היה ופעמים כך ופעמים כך ⁵	איצטריך	איצטריך

¹ ובגמ' בעמוד ב' אמרין (לגירסת רש"י) "מאימתי בני יונה כשרים", פי' דודאי אינם כשרים מיד שנולדו דהא מאוסים הם. ומשני, "משיעלעו". ופירש"י שיהיה דם מצוי בבשרם שאם תשמט כנף מהם יצא דם. ותוס' (ד"ה יעלעו), פי' דהיינו צלע. ובשם מחברת מנחם הביא, שיבלע בהם הדם.

² פי', דכיון שלא קבע נדרו בתורים או בבני יונה דוקא, אלא באיזה מהם שיביא. א"כ אם נאמר שתחילת הציהוב הוא ספק גדול ספק קטן, יצא ידי נדרו ממה נפשך, דאם הם קטנים - יצא בבני יונה, ואם הם גדולים - יצא בתורים. ואף שלכאורה א"א להקריבם מחמת ספק זה על המזבח, תירצו תוס', דמיירי בעבר הכהן והקריבם, או שעצם מה שהגיע ליד כהן - סגי לצאת ידי נדרו.

³ כן הביאו תוס' דהכא מיירי בבמה (קטנה) שיכול להקריב בה לנדרו, וכשרים בה כל המינים הטהורים אפי' תרנגולים, וכ"ש בני יונה גדולים או תורים קטנים. [אולם לצד שתחילת הציהוב הוא בריה בפני עצמה, לא יצא ידי נדרו דהא הביא מה שלא נדר]. אכן, דחו תוס', דמה שכשר להביא בבמה אפי' תרנגולים הוא דוקא בבמת בני נח.

⁴ פי', שאם בא הפסוק לברר בספק מסוים לצד אחד, שנדון אותו בתורת ודאי, בזה שפיר אמרין דאיצטריך קרא למעט ספק. וכגון בקפץ אחד מן המנויים חזרה לתוך הדיר, שהדין שכולם פטורים בודאי, לזה צריך קרא לומר לן שאף שהדבר ספק תדונו כודאי. אולם אם גם אחרי הפסוק הדבר רק ספק, כגון כאן דדרשינן "מן תורים" ולא כל התורים "מן בני יונה" ולא כל בני יונה - לפסול תחילת הציהוב שבה ובה, ונאמר כצד של ר' זירא שאם הביא שניהם יצא, ומשום שגם אחר הפסוק הם ספק, בזה קשה דלא אתא קרא למעט ספק.

⁵ בזה שפיר צריך פסוק לספק, כיון שכל פעם הוא ספק אחר, כגון ספק קדמה בהרת לשער לבן או שער לבן לבהרת. אולם ספק שיכול להתברר, כגון בתחילת הציהוב שאפשר לקבוע שכל תחילת הציהוב הוא גדול או קטן, בזה לא אתי קרא למעט ספיקא.